

Број: 01-197-13/19/P-118-179

Датум: 24.07.2019. године

На основу одредби члана 28. став 1. алинеја 4. Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске", број 8/08, 34/09, 92/09 и 1/11), члана 10. став 1. тачка 9. Статута Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске - Пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске", број 6/10), члана 33. став 1. тачка г. Пословника о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 59/10) и члана 74. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби ("Службени гласник Републике Српске", број 70/10 и 7/19), у скраћеном поступку рјешавања спора по захтјеву Јокић Бранка из Бање Луке, заступаног по пуномоћнику Рујевић Весни, адвокату из Бање Луке, против Мјешовитог холдинга "ЕРС" - МП а.д. Требиње, ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука, у вези са тарифама по којима се испоручује електрична енергија, односно у вези са оспоравањем обрачуна неовлашћено утрошене електричне енергије, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске, на 118. редовној сједници, одржаној 24. јула 2019. године, у Требињу, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. ОДБИЈА СЕ захтјев Јокић Бранка из Бање Луке од 04.04.2019. године, којим се оспорава Рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију број НФ-114409140-6903-12866 од 15.03.2019. године, на мјерном мјесту наплатни број 114409140, које се налази у улици Дујке Комљеновића до броја 128 у Бањој Луци, у износу од 2.460,31 КМ, као неоснован.
2. Свака странка сноси своје трошкове које је имала у овом поступку.

Образложење

Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија) примила је, дана 08.04.2019. године, захтјев за рјешавање спора Јокић Бранка из Бање Луке, заступаног по пуномоћнику Весни Рујевић, адвокату из Бање Луке (у даљем тексту: подносилац захтјева), којим се оспорава рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију број НФ-114409140-6903-12966 од 15.03.2019. године у износу од 2.460,31 КМ, на мјерном мјесту наплатни број 114409140, које се налази у улици Дујка Комљеновића бр. 128 у Бањој Луци. Подносилац у захтјеву, између осталог, наводи да је због дуга на рачуну за утрошену електричну енергију за мјесец јануар 2019. године у износу од 299,61 КМ, као и дуга у износу од 109,63 КМ за мјесец фебруар 2019. године, подносио

приговор на рачун Мјешовитом холдингу "ЕРС" - МП а.д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука (у даљем тексту: противна страна), јер је потрошња електричне енергије у претходном периоду износила око 50 КМ, а дана 29.03.2019. године достављено му је обавјештење о искључењу због дуга у износу од 250,78 КМ. Подносилац захтјева тражи да Регулаторна комисија уважи његов захтјев и усвоји приговор у погледу висине главног дуга и законских затезних камата за утрошену електричну енергију за мјесеце јануар и фебруар 2019. године, те да стави ван снаге рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију од 15.03.2019. године у износу од 2.460,31 КМ, а који се односи на период од 22.02.2018. – 22.02.2019. године. Регулаторна комисија је, дана 11.06.2019. године, примила допуну захтјева подносиоца уз који је приложен одговор на приговор противне стране од 23.04.2019. године. У допуни захтјева подносилац захтјева наводи да записником противне стране од 22.02.2019. године, који је приложен, није констатовано оштећење било које пломбе из чега јасно произилази да је оштећење пломбе настало након изузимања бројила.

Регулаторна комисија је размотрила захтјев подносиоца и исти актом број 01-197-2/19 од 12.04.2019. године, доставила противној страни, ради изјашњења и достављања расположиве документације.

Регулаторна комисије је, дана 25.06.2019. године, примила изјашњење противне стране о захтјеву подносиоца, са расположивом документацијом. У изјашњењу је, између осталог, наведено да се захтјев подносиоца односи на оспоравање обрачуна неовлашћено утрошене електричне енергије на мјерном мјесту наплатни број 114409140, које се налази у улици Дујке Комљеновића до броја 128 у Бањој Луци, у укупном износу од 2.460,31 КМ. Са подносиоцем захтјева, који је је као крајњи купац регострован дана 01.08.2009. године, уговор о снабдијевању је закључен дана 10.12.2013. године. Мјерно мјесто је углавном редовно читавано, осим у појединим обрачунским периодима када је вршена процјена потрошње, затим рачуни за утрошену електричну енергију редовно су испостављани, а посљедња контрола мјерног мјеста прије откривања неовлашћене потрошње је вршена 2014. године. Противна страна даље наводи да је, због већег износа рачуна за мјесец јануар 2019. године, подносилац захтјева, дана 18.02.2019. године, поднио приговор захтијевајући контролу бројила, те је дана 22.02.2019. године, на основу налога за рад и уз присуство подносиоца захтјева, извршено скидање бројила број 150628, произвођача "Енел" и постављање бројила број 078325 произвођача "Енел", о чему је сачињен је Записник о контроли мјерног мјеста са директним мјерењем број 001/65057 са констатацијом да је мјерно мјесто исправно. Скинуто бројило број 150628 је, дана 26.02.2019. године, достављено Републичком заводу за стандардизацију и метрологију Одјељење за верификацију Бања Лука, ради провјере техничке исправности бројила и провјере верификационог жига. Извјештајем овог завода о контролном прегледу бројила од 06.03.2019. године је констатовано да трофазно електронско бројило активне енергије типа ДБ2 серијски број 150628/2009 произвођача "Енел" има оштећене – отворане жигове РЗЗСМ РС КМ Бијељина RS12ВН 19 121. Поред тога, уз дозволу противне стране скинте су пломбе и поклопац бројила и утврђено да је жица секундара струјног трансформатора "R" фазе пресјечена. У извјештају су приказани и параметри и резултати испитивања бројила који су показали да бројило није у класи тачности и да не мјери једну фазу, те је изведен закључак да на основу ових испитивања бројило није исправно. Након тога, дана 15.03.2019. године, извршен је обрачун неовлашћене потрошње у укупном износу од 2.460,31 КМ, због неовлашћене

потрошње из одредбе члана 89. став 1. тачка б) Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом – у даљем тексту: Општи услови ("Службени гласник Републике Српске", број 90/12) у смислу онемогућавања правилног регистровања преузете електричне енергије и снаге. Период за обрачун неовлашћене потрошње од 22.02.2018. до 22.02.2019. године је одређен годину дана уназад од дана установљавања неовлашћене потрошње, тј. годину дана уназад од дана замјене бројила, јер се не може утврдити почетак неовлашћене потрошње. Обрачунска снага од 17,25 kW је утврђена примјеном одредбе члана 91. став 2. тачка а) подтачка 3) Општих услова, множењем номиналне снаге главног осигурача од 25 А са номиналним напоном 230 V. Приликом утврђивања обрачунске снаге извршено је упоређивање номиналне струје главног осигурача 25 А и дозвољеног струјног оптерећења прикључног вода 31 А, тако да је примијењена мања вриједност, тј. номинална струја главног осигурача. Количина неовлашћено утрошене електричне енергије у мјесечном обрачуну, утврђена је у складу са одредбом члана 91. став 2) тачка в) Општих услова, као производ добијене обрачунске снаге од 17,25 kW, броја дана у мјесецу и броја часова дневно – четири часа дневно, јер подносилац захтјева не користи електричну енергију за гријање објекта. Обрачун неовлашћене потрошње је подносиоцу захтјева достављен 15.03.2019. године, а 18.03.2019. године подносилац се обратио приговором на рачун за мјесец фебруар 2019. године сматрајући да је овај рачун превисок, тражећи да се утврди стварно чињенично стање и овај рачун коригује. Одговором на приговор од 22.03.2019. године подносиоцу захтјева је указано да се не може прихватити његов приговор те му је образложен начин откривања и обрачуна неовлашћене потрошње, са поуком да се може обратити Регулаторној комисији, уколико није задовољан одговором. Послије достављеног обавјештења о искључењу од 27.03.2019. године подносилац је поднио приговор 04.04.2019. године, а дана 23.04.2019. године достављен му је одговор да се неће вршити обустава испоруке електричне енергије до окончања спора код Регулаторне комисије.

Регулаторна комисија је оцијенила да су странке прибавиле довољно доказа на основу којих се може правилно и потпуно утврдити чињенично стање и донијети праведна одлука и без посебног саслушања странака и додатног прикупљања и извођења доказа, те је, на 116. редовној сједници, одржаној 4. јула 2019. године у Требињу, донијела закључак да се у овом спору донесе одлука у скраћеном поступку. На истој редовној сједници, Регулаторна комисија је утврдила и нацрт рјешења у овом поступку. Закључак и нацрт рјешења су достављени странкама, те је остављена могућност да странке у року од осам дана од дана пријема доставе коментаре у писменој форми на наведене акте. На интернет страници и огласној табли Регулаторне комисије објављено је обавјештење за јавност о рјешавању спора у скраћеном поступку, са могућношћу подношења коментара.

У остављеном року, подносилац захтјева је доставио коментаре на закључак и нацрт рјешења. У коментрима је, између осталог, наведено да нису постојали услови да се о захтјеву одлучује по правилима скраћеног поступка, јер би се у редовном поступку путем извођења доказа на расправи утврдило чињенично стање у вези са постојањем неовлашћене потрошње. Наиме, подносилац захтјева сматра да је у овом поступку неопходно извести доказ у смислу спровођења вјештачења од стране вјештака електротехничке струке, ради прибављања стручног мишљења у вези са постојањем неовлашћене потрошње. Поред тога, подносилац захтјева у коментарима наводи да подносилац захтјева није дјеловао на бројило, у смислу

пресјецања жице секундара струјног трансформатора "P" фазе и да није могао знати за неисправност бројила, а која је накнадно утврђена од стране завода, па с тим у вези поставља питање да ли су радници противне стране који су приликом контроле мјерног мјеста скунули пломбу и поставили ново бројило знали или могли знати да је оштећен жиг који поставља Републички завод за стандардизацију и метрологију. Подносилац захтјева наводи да из материјалних доказа противне стране није јасно да је квар на бројилу посљедица недозвољене радње подносиоца захтјева, с обзиром да је пломба дистрибутера била исправна, како у вријеме скидања бројила, тако и у вријеме његове контроле код надлежног завода. Подносилац захтјева предлаже да Регулаторна комисија усвоји његове коментаре, а да се закључак о рјешавању спора у скраћеном поступку и нацрт рјешења ставе ван снаге, те да се о захтјеву подносиоца донесе одлука у редовном поступку, односно да се у овом поступку одржи формална расправа.

У поступку рјешавања овог спора извршен је увид у сљедећу документацију коју су странке приложиле: захтјев за рјешавање спора од 11.03.2019. године, пуномоћ од 29.03.2019. године, уплатнице за електричну енергију, приговоре упућене противној страни од 18.02.2019, 18.03.2019, 25.03.2019 и 28.03.2019. године, обавјештење о искључењу од 27.03.2019. године, приговор на обавјештење о искључењу од 04.04.2019. године, акт противне стране о достави обрачуна неовлашћено преузете електричне енергије од 15.03.2019. године, рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију од 15.03.2019. године са детаљним подацима о записнику и обрачунским параметрима неовлашћене потрошње, извјештај о контролном прегледу мјерила Републичког завода за стандардизацију и метрологију Одјелјење за верификацију Бања Лука од 06.03.2019. године, рачуне за електричну енергију, записник о замјени бројила и пломбирању мјерног мјеста од 22.02.2019. године, допуну захтјева за рјешавање спора од 08.06.2019. године, изјашњење противне стране од 19.06.2019. и 11.06.2019. године, одговоре на приговоре противне стране од 22.03.2019. године и 23.04.2019. године, одговор на упит од 29.03.2019. године, записник о контроли мјерног мјеста са директним мјерењем потрошње од 22.02.2019. године, енергетску картицу, картицу по датуму књижења – редовна потрошња, картицу по датуму књижења са раздвојеним салдом енергије и камате – редовна потрошња, читачке листе, уговор о снабдијевању од 10.12.2013. године, налоге за рад од 22.02.2019. године, захтјев за испитивање техничке исправности мјерног уређаја и преглед државних пломби од 26.02.2019. године, кривичну пријаву од 11.04.2019.године, жалбу подносиоца од 25.03.2019. године достављену Републичкој управи за инспекцијске послове Записник о извршеној ванредној инспекцијској контроли од 10.04.2019. године и коментаре подносиоца захтјева од 18.07.2019. године.

Након разматрања захтјева подносиоца, изјашњења противне стране, коментара подносиоца захтјева и након извршене оцјене прикупљених доказа странака, како појединачно, тако и у њиховој међусобној повезаности, у овом поступку рјешавања спора су утврђене сљедеће чињенице релевантне за одлучивање:

- Подносилац захтјева је од 01.08.2009. године регистрован, као крајњи купац електричне енергије, у категорији потрошње "домаћинство" – друга тарифна група купаца, на мјерном мјесту наплатни број 114409140, које се налази у улици Дујке Комљеновића до броја 128 у Бањој Луци;
- Мјерно мјесто се углавном редовно читава и редовно се испостављају рачуни за електричну енергију које је подносилац у цјелости плаћао до

децембра 2018. године, а у 2019. години није уредно плаћао утрошену електричну енергију;

- Подносилац захтјева и противна страна су, дана 10.12.2013. године, закључили уговор о јавном снабдијевању електричном енергијом;
- Подносилац захтјева се обратио приговором противној страни, дана 18.02.2019. године, захтијевајући контролу бројила због увећаног рачуна за утрошену електричну енергију за мјесец јанауар 2019. године;
- На основу издатих налога за рад број 59273/5446995 и број 5449875 од 22.02.2019. године и уз присуство подносиоца захтјева, противна страна је извршила скидање бројила број 150628, произвођача "Енел" и постављање бројила број 078325 произвођача "Енел", о чему је, дана 22.02.2019. године, сачињен Записник број 001/65057 о контоли мјерног мјеста са директним мјерењем потрошње са констатацијом да је мјерном мјесто исправно, као и Записник број 001/26660 о замјени бројила и пломбирању мјерног мјеста;
- Скинуто бројило број 150628, противна страна је, дана 26.02.2019. године, доставила Републичком заводу за стандардизацију и метрологију, Одјељење за верификацију Бања Лука, ради контроле исправности;
- Републички завод за стандардизацију и метрологију, Одјељење за верификацију Бања Лука је, својим Извјештајем о контролном прегледу мјерила број 18/1.11/393-23-176/19 од 06.03.2019. године, констатовао да трофазно електронско бројило активне електричне енергије типа DB2 серијски број 150628/2009 произвођача "Енел" има оштећене – отворане жигове РЗСМ РС КМ Бијељина RS12ВН 19 121, а са дозволом противне стране након извршеног скидања пломбе и поклопца бројила нађено је да је жица секундара струјног трансформатора "R" фазе пресјечена;
- У извјештају су приказани и параметри и резултати испитивања бројила који су показали да бројило није у класи тачности и да не мјери једну фазу, те је изведен закључак да на основу ових испитивања бројило **није исправно**;
- Противна страна је, на основу поменутих записника, а посебно Извјештаја о контролном прегледу мјерила број 18/1.11/393-23-176/19 од 06.03.2019. године, утврдила да је у овом случају постојала неовлашћена потрошња електричне енергије у виду онемогућавања правилног регистровања преузете електричне енергије и снаге, те је примјеном одредби Општих услова, сачинила Рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију број број НФ-114409140-6903-12866 од 15.03.2019. године, у износу од 2.460,31 КМ, који је подносиоцу захтјева достављен актом противне стране број 3464/19 од 15.03.2019. године;
- Подносилац захтјева није извршио плаћање износа од 2.460,31 КМ по основу извршеног обрачуна неовлашћено утрошене електричне енергије;
- Поводом већег броја приговора подносиоца захтјева којима је оспоравао рачуне за електричну енергију за мјесец јанауар и фебруар 2019. године, као и износ накнаде по основу обрачуна неовлашћене потрошње, противна страна је подносиоцу захтјева доставила одговоре да се не може удовољити његовим приговорима;
- Подносиоцу захтјева није обустављена испорука електричне енергије.

На основу изведених доказа, а посебно Извјештаја о контролном прегледу мјерила број 18/1.11/393-23-176/19 од 06.03.2019. године, несумњиво је утврђено да је на мјерном мјесту подносиоца захтјева извршена неовлашћена потрошња електричне енергије. Дана 22.02.2019. године, на основу издатих налога за рад број 59273/5446995 и број 5449875, овлашћени радници противне стране су, поступајући по захтјеву подносиоца, дана 22.02.2019. године извршили контролу мјерног мјеста подносиоца захтјева. Противна страна је том приликом извршила скидање бројила број 150628 и постављање бројила број 078325, о чему су сачињени одговарајући записници, и то Записник број 001/65057 о контоли мјерног мјеста са директним мјерењем потрошње са констатацијом да је мјерном мјесто исправно, као и Записник број 001/26660 о замјени бројила и пломбирању мјерног мјеста.

Након контроле и замјене бројила, скинуто бројило број 150628 је достављено Републичком заводу за стандардизацију и метрологију, Одјељење за верификацију Бања Лука, као надлежној институцији за преглед и верификацију бројила на основу одредбе члана 10. Закона о метрологији ("Службени гласник Републике Српске", број 33/16), да изврши контролу исправности овога бројила. Контролом бројила од стране овога завода утврђено је да трофазно електронско бројило активне електричне енергије типа DB2 серијски број 150628/2009 произвођача "Енел" има оштећене – отваране жигове РЗСМ РС КМ Бијељина RS12ВН 19 121, а са дозволом противне стране, након извршеног скидања пломбе и поклопца бројила, нађено је да је жица секундара струјног трансформатора "R" фазе пресјечена. У извјештају су приказани и параметри и резултати испитивања бројила који су показали да бројило није у класи тачности и да не мјери једну фазу, те је изведен закључак да, на основу ових испитивања, бројило **није исправно**. Утврђено стање је констатовано Извјештајем о контролном прегледу мјерила број 18/1.11/393-23-176/19 од 06.03.2019. године.

С обзиром на стање које је утврдио завод контролом исправности бројила, односно да је бројило неисправно, у овом случају је постојала неовлашћена потрошња електричне енергије у виду онемогућавања правилног регистровања преузете електричне енергије и снаге из одредбе члана 89. став 1. тачка б) Општих услова, на основу и чега је и сачињен обрачун неовлашћене потрошње електричне енергије у износу од 2.460,31 КМ. Дакле, у овом случају је несумњиво утврђено да електрична енергија на мјерном мјесту подносиоца захтјева није правилно мјерена, услјед неовлашћеног дјеловања на бројило. Пошто се електрична енергија, због својих физичких специфичности, може измјерити само исправним мјерењем и само тако измјерена количина електричне енергије може бити предмет правног и економског промета на електроенергетском тржишту, односно бити фактурисана и њена вриједност исказана у новцу, у овом случају је било нужно примијенити одредбе Општих услова у погледу утврђивања количине неовлашћене потрошње електричне енергије, будући да је изостало њено исправно мјерење.

У погледу начина на који је противна страна извршила обрачун накнаде за неовлашћено утрошену електричну енергију, утврђено је да је исти правилно сачињен, односно да је сачињен у складу са одредбама Општих услова. С обзиром да се ради о неовлашћеној потрошњи која је извршена на мјерном уређају, у овом случају је приликом израчуна обрачунске снаге за обрачун неовлашћене потрошње правилно примијењена одредба члана 91. став 2. тачка а) подтачка 3) Општих услова, којом је прописано да се обрачунска снага добија множењем мање вриједности номинале струје главног осигурача или уређаја за ограничење снаге

или дозвољеног струјног оптерећења прикључног вода, са номиналним напоном, уколико је неовлаштена потрошња извршена на мјерном уређају. Приликом утврђивања обрачунске снаге, противна страна је исту правилно утврдила, на начин да је извршила упоређивање номиналне струје главног осигурача од 25 А и дозвољеног струјног оптерећења прикључног вода од 31 А, тако да је примијењена мања вриједност, тј. номинална струја главног осигурача. Противна страна је дакле обрачунску снагу од 17,25 kW утврдила множењем номиналне струје главног осигурача од 25 А и номиналног напона од 230 V, док је количину неовлашћено утрошене активне енергије за категорију потрошње "домаћинство" – друга тарифна група, утврдила на основу одредбе члана 91. став 2. тачка б) подтачка 1) Општих услова. Како се у овом случају ради о крајњем купцу из категорије потрошње "домаћинство" – друга тарифна група, на обрачунату количину активне енергије за обрачун неовлашћене потрошње примјењени су тарифни ставови на основу одредбе члана 92. став 2. тачка а) Општих услова. Поред тога, противна страна је извршила умањење износа накнаде за неовлашћено утрошену електричну енергију за количине електричне енергије које су регистроване на мјерном уређају у периоду који је обухваћен обрачуном неовлашћене потрошње, а што је у складу са одредбом члана 92. став 8. Општих услова.

Противна страна је правилно одредила период за обрачун неовлашћене потрошње. С обзиром на чињеницу да није утврђено када су почињене неовлашћене радње, односно да у претходном периоду од годину дана није било контрола оног дијела мјерног мјеста на којем су извршене неовлашћене радње, противна страна је за обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије правилно одредила период од годину дана, тј. период 22.02.2018. – 22.02.2019. године, што је у складу са одредбом члана 90. став 3. Општих услова.

Примјеном напријед наведених параметара који се користе за сачињавање обрачуна, противна страна је дана 15.03.2019. године, а на основу овлашћења из одредбе члана 5. тачка в) и 92. став 5. Општих услова, сачинила Рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију број НФ-114409140-6903-12866 у износу од 2.460,31 KM од 15.03.2019. године.

Потребно је истаћи да се обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије сачињава у складу са напријед наведеним одредбама Општих услова, а Општи услови су донесени на основу члана 23. алинеја 6. и одредбе члана 74. Закона о електричној енергији. Одредбом члана 74. Закона о електричној енергији утврђено је шта је предмет регулисања Општих услова, односно таксативно је утврђено који односи треба да се уреде Општим условима. Између осталог, одредбом члана 74. тачка 12. Закона о електричној енергији јасно је прописано да се Општим условима уређује начин утврђивања количине и снаге неовлашћено утрошене електричне енергије, као и начин обрачуна и наплате неовлашћено утрошене електричне енергије. За утврђивање обавезе плаћања износа неовлашћено преузете електричне енергије у складу са наведеним одредбама Општих услова је релевантна чињеница, да је извршено онемогућавање правилног регистравања преузете електричне енергије. Пошто је изостало исправно мјерење, услјед неовлашћеног дјеловања на бројило и пошто је услјед тога немогуће утврдити стварну количину утрошене електричне енергије, у овом случају је било нужно примијенити императивне одредбе Општих услова, односно утврдити количину неовлашћене потрошње електричне енергије у складу са тим одредбама. Дакле, противна страна је уредно испунила своју обавезу испоруке електричне енергије на овом мјерном мјесту, а подносилац захтјева је дужан да плати преузету електричну

енергију. Пошто је изостало исправно мјерење, количину преузете електричне енергије је било потребно утврдити на основу одредби чланова 89. – 92. Општих услова, у форми обрачуна неовлашћено утрошене електричне енергије.

У вези са наводима подносиоца изнесеним у допуни захтјева за рјешавање спора од 08.06.2019. године, да записником противне стране од 22.02.2019. године није констатовано оштећење било које пломбе из чега јасно произилази да је оштећење пломбе настало након изузимања бројила, потребно је истаћи да за разлику од пломбе на бројилу које поставља надлежни дистрибутер електричне енергије на основу одредбе члана 74. Општих услова, у овом случају су **повријеђени жигови** које поставља Републички завод за стандардизацију и метрологију, на основу одредби члана 25. Закона о метрологији, због чега је и требало да овај завод изврши контролу исправности бројила. Дакле, у питању су редовни послови за које су овлашћени и противна страна, као оператор дистрибутивног система и овај завод, свако у складу са својим надлежностима.

Будући да се ради о могућој потрошњи електричне енергије за категорију потрошње "домаћинство", током зимског периода, када се примјењују виши сезонски **тарифни** ставови за обрачун утрошене електричне енергије, захтјев подносиоца којим је приговарао на рачуне за утрошену електричну енергију за мјесец јануар 2019. године у износу од 299,61 КМ и фебруар 2019. године у износу од 109,63 КМ, не могу се доводити у везу са утврђеном неовлашћеном потрошњом и обавезом плаћања тако обрачунатих количина неовлашћено утрошене електричне енергије, у складу са напријед наведеним одредбама Општих услова.

С обзиром да подносилац захтјева није извршио плаћање обрачунатог износа по основу неовлашћене потрошње, потребно је истаћи да је противна страна, како због постојања дуга по основу редовно утрошене електричне енергије, тако и неовлашћено утрошене електричне енергије, овлашћена да, на основу одредбе члана 80. алинеја 1. и алинеја 3. Закона о електричној енергији, као и одредбе члана 97. став 1. тачка з. и и. Општих услова, изврши обуставу испоруке електричне енергије.

Регулаторна комисија је размотрила и достављене коментаре подносиоца захтјева на закључак и нацрт рјешења и утврдила да су исти неосновани, како у погледу примјене одредаба процесног карактера, тако и у погледу примјене одредби Општих услова, у вези са постојањем неовлашћено утрошене електричне енергије.

Одредбама члана 71. – 74. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби, као посебним прописом донесеним на основу одредбе члана 27. став 1. Закона о електричној енергији, посебно су прописани услови за спровођење скраћеног поступка. О испуњености услова за спровођење скраћеног поступка, одлучује Регулаторна комисија у сваком конкретном случају. Тако је одредбом члана 4. овога правилника, посебно прописано које врсте расправа се спроводе пред Регулаторном комисијом о питањима из њене надлежности, те да одлуку о јавној расправи може донијети само Регулаторна комисија на основу одредбе члана 5. став 1. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби. Имајући у виду да је посебно прописан поступак пред Регулаторном комисијом у којем су у цјелости испоштована начела управног поступка, у смислу одредбе члана 3. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник Републике Српске", број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18), то се у овом случају се не ради о повреди правила управног поступка. Дакле, и у случају спровођења скраћеног поступка, странкама је омогућено да изнесу своје наводе и доставе доказе, те да се изјасне о

тврдњама и доказима друге стране у поступку. Регулаторна комисија је правилно и потпуно утврдила чињенично стање, уз пуно уважавање свих начела поступка, а све у циљу доношења правилне одлуке у споровима на електроенергетском тржишту утврђених одредбом члана 28. став 1. Закона о електричној енергији и вршења надлежности Регулаторне комисије у смислу одредби члана 23. и 24. истог закона. Поред тога, одредбом члана 9. став 2. Закона о општем управном поступку је јасно прописано да се рјешење може донијети и без претходног саслушања странке, само у случајевима када је то утврђено законом или прописом донесеним на основу закона.

У погледу коментара подносиоца, да је у овом поступку требало спровести вјештачење по вјештаку електротехничке струке с циљем утврђивања постојања неовлашћене потрошње електричне енергије, потребно је истаћи да то није доказ који би оспорио примјену одредби Општих услова, а који би довео до ослобађања подносиоца захтјева од обавезе да плати неовлашћено преузету електричну енергију. Наиме, преузета електрична енергија са мреже може се утврдити само исправним мјерењем, па је за случај неовлашћене потрошње електричне енергије, начин утврђивања количина тако преузете електричне енергије строго прописан одредбама Општих услова, будући да преузета електрична енергија није правилно измјерена, усљед предузимања неовлашћених радњи. Пошто је изостало исправно мјерење, количина тако преузете електричне енергије се може утврдити само на основу прописа, односно одредби члана 89. – 92. Општих услова. Наведене одредбе управо не допуштају никакве импровизације, па чак ни било каква вјештачења по том питању, у погледу покушаја утврђивања стварних количина неовлаштено преузете електричне енергије, будући да је то с једне стране немогуће, а с друге стране би отворило могућност бројних манипулација и злоупотреба у пракси. Због тога би утврђивање количина утрошене електричне енергије у случају неовлашћене потрошње путем вјештачења било у супротности са наведеним одредбама Општих услова.

У вези са наводима подносиоца изнесеним у коментарима да није дјеловао на бројило и да није могао знати за његову неисправност, те да је плomba дистрибутера била исправна, како у вријеме скидања бројила, тако и у вријеме његове контроле код надлежног завода, потребно је истаћи да ово нису околности које би довеле до ослобађања подносиоца да плати неовлашћено утрошену електричну енергију. Наиме, за било који вид неовлашћене потрошње из одредбе члана 89. став 1. Општих услова није од значаја чињеница о утврђивању које је лице предузимало неовлашћене радње на мјерном мјесту, већ је важно утврдити да електрична енергије није измјерена усљед предузимања неовлашћених радњи на мјерном мјесту. У конкретном случају се ради о повреди исправности жига које поставља надлежни завод, а не пломбе коју поставља дистрибутер. Поред тога, контролом бројила од стране Републичког завода за стандардизацију и метрологију је утврђено да трофазно електронско бројило активне електричне енергије типа DB2 серијски број 150628/2009 произвођача "Енел" има оштећене – отваране жигове РЗСМ РС КМ Бијељина RS12BIH 19 121, а са дозволом противне стране, након извршеног скидања пломбе (пломбе са жигом завода) и поклопца бројила, нађено је да је жица секундара струјног трансформатора "R" фазе пресјечена, па је извјештајем овог завода утврђено да бројило није исправно. Због утврђене неисправности бројила од стране надлежне институције, противна страна је приступила сачињавању обрачуна неовлашћено утрошене електричне енергије.

Имајући у виду напријед наведено утврђено чињенично стање, као и наведени правни основ, утврђено је да је захтјев подносиоца у вези са оспоравањем обрачуна неовлашћене потрошње у износу од 2.460,31 КМ у цјелости неоснован, те је одлучено као у тачки 1. диспозитива овог рјешења.

С обзиром да се овај спор рјешава у скраћеном поступку и да су трошкови поступка били незнатни, те да ниједна странка у поступку није поднијела захтјев за накнаду трошкова поступка, Регулаторна комисија је, тачком 2. диспозитива овог рјешења, одлучила да свака странка сноси своје трошкове, које је евентуално имала у овом поступку, а на основу члана 27. став 2. Закона о електричној енергији.

Правна поука се заснива на одредби члана 25. Закона о енергетици ("Службени гласник Републике Српске", број 49/09), те члану 5. и 15. Закона о управним споровима ("Службени гласник Републике Српске", број 109/05 и 63/11).

Правна поука:	Ово рјешење је коначно. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Окружном судом у Требињу у року од 30 дана од дана пријема рјешења.
----------------------	---

Предсједник

Владислав Владичић